

Nd.

878. Breytingartillögur

[205. mál]

við frv. til 1. um Seðlabanka Íslands.

Frá Jóni Baldvini Hannibalssyni og Svavari Gestssyni.

1. Á eftir 3. gr. komi ný gr. er orðist svo:
Ríkisstjórnin skal í ársbyrjun og síðan ársfjórðungslega birta Seðlabankanum stefnu ríkisstjórnarinnar og markmið í peninga- og efnahagsmálum, þar á meðal um peningamagn í umferð, raunvaxtastig, markmið varðandi viðskiptajöfnuð og útlána- og innlánaþróun í samræmi við það. Hlutverk Seðlabankans er að framfylgja þessum markmiðum með þeim tækjum og ráðum sem hann hefur til umráða.
2. Við 6. gr. Greinin orðist svo:
Seðlabankinn tekur við innlánum frá innlánsstofnunum en til þeirra teljast viðskiptabankar, sparisjóðir, innlánsdeildir samvinnufélaga og aðrar stofnanir og félög sem til þess hafa sérstaka lagaheimild að taka við innlánum frá almenningi til geymslu og ávöxtunar, sbr. 26. gr. 1. nr. 86/1985, um viðskiptabanka. Þó skal Seðlabankanum heimilt að semja við Lánastofnun sparisjóðanna og viðskiptabanka, sem hafa með sér takmarkað samstarf, um sameiginlegan viðskiptareikning sparisjóða og viðskiptabanka hjá Seðlabankanum.
Ráðherra setur nánari reglur um viðskipti skv. þessari gr.
3. Við 7. gr. 3. mgr. orðist svo:
Ráðherra setur nánari reglur um viðskipti Seðlabankans skv. þessari grein.
4. Við 8. gr. Greinin orðist svo:
Seðlabankanum er heimilt að ákveða að innlánsstofnanir skuli eiga varasjóð á bundnum reikningi í Seðlabankanum sem svarar tilteknum hundraðshluta af heildarinnlánsfé hversrar stofnunar, allt að 15% af innlánsfénu. Sama hlutfall skal ætíð gilda um hvern flokk innstæðna hjá öllum innlánsstofnunum.
Óheimilt er að ráðstafa fé því, sem bundið er skv. þessari grein, til útlána.
Seðlabankinn getur ákveðið að tiltekinn hluti af auknum innlánum við hverja stofnun skuli bundinn á reikningi í bankanum, enda fari heildarinnlánsfé, sem viðkomandi stofnun er skylt að eiga í Seðlabankanum, ekki fram úr því hámarki sem sett er í 1. mgr.
Seðlabankinn greiði eðlilega vexti af bundnu innlánsfé þannig að innlánsbinding hafi sem minnsta röskun í för með sér á starfi innlánsstofnana.
Ráðherra setur nánari reglur um grundvöll og framkvæmd innlánsbindingar skv. 1., 3. og 4. mgr.
5. Við 9. gr. Greinin falli brott.
6. Við 10. gr. 1. mgr. orðist svo:
Seðlabankinn ákveður í samráði við ríkisstjórn vexti af innlánum við bankann og af lánnum sem hann veitir.
7. Við 11. gr. 1. og 2. málsl. síðari mgr. orðist svo: Heimilt er Seðlabankanum að veita ríkissjóði lán til skamms tíma. Skal við það miðað að slík lán greiðist í lok hvers fjárhagsárs en eigi síðar en innan mánaðar frá lokum fjárhagsársins, með fjáröflun utan Seðlabankans.
8. Við 13. gr. Greinin orðist svo:
Seðlabankinn skal ekki annast viðskipti sem skv. lögum, venju eða eðli máls teljast verkefni innlánsstofnana. Honum er því óheimilt að skipta við almenning og keppa um viðskipti við innlánsstofnanir. Rísi ágreiningur um ákvæði þessarar greinar sker ráðherra úr.

9. Við 14. gr. Greinin orðist svo:

Í Seðlabankanum skal starfrækja bankaeftirlit sem er sjálfstæð stofnun er lýtur yfirstjórn ráðherra og bankaráðs Seðlabankans svo sem nánar er fyrir mælt í lögum þessum.

Kostnaður vegna eftirlitsins skal greiðast af Seðlabankanum.

10. Á eftir 14. gr. komi þrjár nýjar greinar er orðist svo:

- a. Hlutverk bankaeftirlitsins er að hafa eftirlit með því að innlánsstofnanir hagi starfsemi sinni í samræmi við lög, reglugerðir og samþykktir sem hverju sinni gilda um starfsemi þeirra.

Bankaeftirlitinu er skylt að veita ráðherra upplýsingar um allt er varðar starfsemi innlánsstofnana. Eigi ákvæði 18. gr. við skulu ráðherra tilkynntar athugasemdir bankaeftirlitsins þegar í stað.

- b. Ráðherra skipar forstöðumann bankaeftirlitsins og skal hann eigi skipaður til lengri tíma en sex ára í senn. Forfallist forstöðumaður um stundarsakir getur ráðherra að fengnum tillögum bankaráðs sett mann í hans stað.

Bankaráð ákveður laun og launakjör forstöðumanns og gerir tillögur um erindisbréf honum til handa sem ráðherra gefur út.

Alla aðra starfsmenn ræður forstöðumaður. Bankaráð ákveður fjölda starfsmanna.

- c. Starfsmenn bankaeftirlitsins mega ekki vera í stjórn innlánsstofnunar eða eiga hlutabréf í banka eða vera stofnaðilar eða ábyrgðarmenn sparisjóðs eða annarrar stofnunar sem er háð eftirliti bankaeftirlitsins.

Forstöðumaður bankaeftirlitsins má ekki taka lán hjá banka eða sparisjóði eða annarri stofnun, sem bankaeftirlitið hefur eftirlit með, né stofna til annarra skuldbindinga gagnvart þeim stofnunum nema með leyfi bankaráðs.

Aðrir starfsmenn skulu tilkynna forstöðumanni lán sem þeir hafa fengið og aðrar skuldbindingar gagnvart þeim stofnunum sem bankaeftirlitið hefur eftirlit með. Ekki mega starfsmenn bankaeftirlitsins koma fram sem umboðsmenn annarra gagnvart þeim stofnunum sem eftirlit er haft með.

11. Við 15. gr. Greinin orðist svo:

Bankaeftirlitið skal athuga bókhald og reikninga innlánsstofnana skv. skilgreiningu á innlánsstofnun í 1. mgr. 6. gr. Skal bankaeftirlitið kanna fjárhag og starfsemi þeirra svo oft sem þurfa þykir. Innlánsstofnunum er skylt að veita bankaeftirlitinu aðgang að öllu bókhaldi sínu, fundargerðum, skjölum, verðmætum og öðrum gögnum í vörslu stofnunarinnar er varða starfsemina og veita að öðru leyti þær upplýsingar sem bankaeftirlitið telur nauðsynlegar til eftirlits með þeim hætti og svo oft sem óskað er.

12. Á eftir 16. gr. komi þrjár nýjar greinar er orðist svo:

- a. Bankaeftirlitið skal hafa eftirlit með að ekki sé starfrækt verðbréfamiðlun eða verðbréfasjóður nema að fengnu leyfi viðskiptaráðherra, sbr. 4. gr. laga um verðbréfamiðlun. Bankaeftirlitið skal gæta þess að slík starfsemi fullnægi ætíð skilyrðum laga.

Bankaeftirlitið skal eiga aðgang að öllum gögnum og upplýsingum hjá verðbréfamiðlara og verðbréfasjóði sem varðar starfsemina og nauðsynlegar eru við framkvæmd eftirlitsins.

- b. Vegna ákvæða 6. gr. laga um verðbréfamiðlun skal bankaeftirlitið í janúarmánuði ár hvert semja álitserð um efni viðskiptaauglýsinga sem verðbréfamiðlarar og verðbréfasjóðir beina til almennings. Álitserðin skal send viðskiptaráðherra og verðlagsráði.

- Telji bankaeftirlitið að starfsemi verðbréfamíðlara eða verðbréfasjóða brjóti í bága við lög skal tilkynna það viðskiptaráðherra. Sé um meint brot að ræða á 6. gr. laga um verðbréfamíðlun eða V. kafla laga um verðlag, samkeppnishömlur og óréttmæta viðskiptahætti skal einnig senda tilkynningu um það til verðlagsráðs.
- c. Bankaeftirlitið skal hafa eftirlit með lánaþjónustu og viðskiptakjörum greiðslukortafyrirtækja, enda skal þeim skylt að veita bankaeftirlitinu allar nauðsynlegar upplýsingar, sbr. 15. gr.
13. Við 17. gr. Greinin orðist svo:
Bankaeftirlitið getur krafist þess að innlánsstofnanir og aðrar lánastofnanir sem undir eftirlit þess heyra skv. lögum þessum:
a. hagi bókhaldi sínu, ársuppgjöri og endurskoðun eftir reglum sem það ákveður og ráðherra staðfestir,
b. birti reikninga sína á þann hátt og svo oft sem það ákveður,
c. veiti reglulegar upplýsingar um efnahag og rekstur á þann hátt og svo sundurliðaðan sem óskað er,
d. veiti aðrar upplýsingar sem það telur nauðsynlegar vegna eftirlitsins.
14. Á eftir 17. gr. komi ný grein er orðist svo:
Bankaeftirlitinu er skylt að veita innlánsstofnunum, sem eftir því leita, tæknilega ráðgjöf um bankastarfsemi, þjónustu og reikningsskil.
15. Við 18. gr.
a. Við 2. mgr. bætist: Jafnframt skal bankaráði og skoðunarmönnum viðkomandi innlánsstofnunar gert viðvart.
b. 5. mgr. orðist svo:
Kröfur, athugasemdir og fyrirhugaðar aðgerðir skv. 4. mgr. skulu tilkynntar ráðherra þegar í stað. Jafnframt skal bankaráði og skoðunarmönnum — eða félagsstjórn sé um innlánsstofnun að ræða — gert viðvart. Þá skal bankaeftirlitið gefa ráðuneytinu skýrslu um starfsemi þess eigi sjaldnar en tvisvar á ári.
16. Á eftir 18. gr. komi ný gr. er orðist svo:
Áður en innlánsstofnun hefur starfsemi, stofnar útibú eða afgreiðslu, skal bankaeftirlitinu tilkynnt um stofnunina í því formi sem það ákveður.
Tilkynna skal bankaeftirlitinu hverjir séu kjörnir í stjórn innlánsstofnunar, ráðnir bankastjórar viðskiptabanka og sparisjóðsstjórar eða forstöðumenn annarra innlánsstofnana, svo og hverjir séu kjörnir eða ráðnir endurskoðendur og forstöðumenn útibúa, innan mánaðar frá kjöri þeirra eða ráðningu.
17. Við 27. gr. Greinin orðist svo:
Í bankastjórn Seðlabankans eiga sæti aðalbankastjóri og tveir aðstoðarbankastjórar. Aðalbankastjóri gegnir formennsku bankastjórnar.
Ráðherra skipar bankastjóra að fengnum tillögum bankaráðs. Aðalbankastjóri skal eigi skipaður til lengri tíma en sex ára, en aðstoðarbankastjórar til þriggja ára í senn.
Forfallist bankastjóri um stundarsakir getur ráðherra að fengnum tillögum bankaráðs sett mann í hans stað.
18. Við 29. gr.
a. Í stað „12 mánuði“ í 1. mgr. komi: sex mánuði.
b. Síðasti másl. 1. mgr. orðist svo: Um eftirlaun bankastjóra fer eftir kjarasamningum.
c. Orðin „að öðru leyti nema slíkt sé boðið í lögum eða um sé að ræða stofnun eða atvinnufyrirtæki sem bankinn á aðild að“ í síðari mgr. falli brott.
19. Við 30. gr. Í stað „1–3 ár“ í fyrri mgr. komi: eitt ár.
20. Við 35. gr. Greinin orðist svo:

Bankaráð ræður forstöðumann endurskoðunardeildar Seðlabankans, sem og aðalféhirði og aðalbókara, og segir þeim upp starfi. Bankaráð ákveður laun og önnur ráðningarkjör þeirra.

Bankastjórn ræður alla aðra starfsmenn bankans og segir þeim upp starfi. Bankaráð ákveður fjölda starfsmanna.

21. Við 36. gr. Greinin orðist svo:

Reikningsár Seðlabankans er almanaksárið. Fyrir hvert reikningsár skal gera ársreikning og skal gerð hans lokið svo fljótt sem auðið er eftir árslok.

Um gerð ársreiknings fer eftir lögum og góðri reikningsskilavenju, bæði að því er varðar uppsetningu reiknings, mat á einstökum liðum og önnur atriði.

Ársreikningi skal fylgja sundurliðað yfirlit um launagreiðslur, bifreiðakostnað, ferða- og risnukostnað bankans.

Sundurliðun einstakra þátta skal vera þannig:

I. Launagreiðslur:

- a. heildarlaunagreiðslur,
- b. föst yfirvinna,
- c. önnur yfirvinna,
- d. hlutfall yfirvinnu í heildarlaunagreiðslum.

Upplýsingar skulu fylgja um starfsmannafjölda í a-, b- og c-lið.

II. Bifreiðakostnaður:

- a. fjöldi ríkisbifreiða og rekstrarkostnaður þeirra,
- b. notkun bílaleigubifreiða,
- c. notkun leigubifreiða,
- d. greiðslur fyrir afnot af bifreiðum starfsmanna.

III. Risnukostnaður:

- a. föst risna greidd einstökum starfsmönnum,
- b. risna greidd samkvæmt reikningi.

IV. Ferðakostnaður:

- a. ferðakostnaður innanlands, þar með taldir dagpeningar,
- b. ferðakostnaður utanlands, þar með taldir dagpeningar.

Einnig skal í ársreikningi koma fram svofelld sundurliðun á fjármunamyndun:

Efnislegir fjármunir:

- a. húseignir, lóðir og lundur,
- b. vélar, áhöld, húsgögn o.fl.,
- c. bifreiðar,
- d. aðrar eignir.

Sundurliða skal framangreinda flokka þannig:

1. keypt og byggt á árinu,
2. selt á árinu,
3. afskrifað og fært á rekstrarreikning,
4. endurmat á árinu fært á endurmatsreikning.

Ráðherra skal setja nánari reglur um reikningsskil og gerð ársreiknings að fengnum tillögum bankaráðs.

22. Við 38. gr. Greinin orðist svo:

Í byrjun hvers árs skal Seðlabankinn greiða arð til ríkissjóðs sem nemi hagnaði næstliðins árs af innlendri lánastarfsemi bankans, sölu gjaldeyris og umbøðslaunum af gjaldeyrisfærslum, að frádragnum rekstrarkostnaði. Gengismunur af erlendum eignum

og skuldum bankans telst ekki til tekna og gjalda í rekstrarreikningi heldur færast á sérstakan endurmatsreikning og er gengismunurinn að öllu leyti undanþeginn arðs-
skilum.

23. Við 41. gr. 2. og 3. másl. 2. mgr. falli brott.

24. Við bætist nýtt ákvæði til bráðabirgða, svohljóðandi:

Vísindasjóður skal starfa áfram á árinu 1986 í samræmi við eldri lög, reglur og venjur. Fyrir haustþing 1986 skal ríkisstjórnin leggja frumvarp til laga um starfsemi Vísindasjóðs er hafi tekjustofna svo sem verið hefur en heyri framvegis undir menntamálaráðherra.